

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

Acta 07 (curs 2025-2026)

Nucli Paulo Freire (18 de març de 2026)

Assistents: Xavier Besalú, Miquel Blanch, Pep Caballé, Joan Colomer, Juan González, Laia González, Ramon Macaya, Àngel Marzo, Montserrat Mola, Lara Morcillo, Roberto Morea, Marina Muñoz, Josep Miquel Palaudàrias, Eduard Piñero i Pere Soler,

Lloc: Espai Paulo Freire de la Facultat d'Educació i Psicologia (UdG)

Comencem la reunió saludant els tres amics de Barcelona que avui ens acompanyen: l'Àngel, amb qui tenim tanta complicitat, i els estudiants de Pedagogia de la UB Roberto i Laia, i els convidem a venir sempre que vulguin. També felicitem en Juan que ha estat elegit nou degà de la Facultat d'Educació i Psicologia de la UdG. I encara dues més: felicitar la Montserrat que fa ben poc va defensar amb èxit la seva tesi de doctorat i la Lara, que el proper dimecres 8 d'abril defensarà la seva a la Facultat, a les 12 del migdia. Enhorabona a totes dues!

Cercles de Lectura al CFA de Girona

Responent a la demanda de la Montserrat, hem programat dos Cercles de Lectura amb estudiants de GES1. El document de partida és "L'enemic". El del dia 13 d'abril a la tarda el conduirà en Pep; i el del dia 16 d'abril al matí, l'Ivan. Els demanem que, sobretot, llegeixin i treballin el text abans de fer el Cercle.

Placeta Sebas Parra

Tal i com ja s'ha fet saber, l'acte d'inauguració de la Placeta tindrà lloc el dissabte 16 de maig, a les 12 del migdia. S'han previst diversos parlaments: l'Ajuntament de Girona, la família d'en Sebas, l'Ateneu Eugenienc, l'Associació de Veïns de Santa Eugènia i el Nucli. Per part del Nucli quedem que parlarà en Joan. En Ramon manifesta el seu desacord amb les intervencions institucionals, però s'avé a la planificació consensuada que s'ha fet. A més, l'Ateneu s'ocuparà de tota la part festiva i celebratòria de l'acte, de la música, de la lletniada i de l'ornamentació de la placeta. També de la col·locació d'una segona placa, on s'informarà breument de qui era Sebas Parra (se'n cuidarà en Manel Mezquita). És possible, a més a més, que en Vicenç Huedo faci una escultura de ceràmica amb el rostre d'en Sebas per fixar en una de les parets de l'Ateneu. Caldrà fer el cartell de l'acte quan sigui el moment (Pep Caballé).

Participació a la festa de l'ESPLAC

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

Esplac/Esplais Catalans ha organitzat la seva trobada anual “Monifesta’t 2026” per als dies 8, 9 i 10 de maig a Manresa i han convidat al Nucli a fer-hi una de les conferències el dia 9. Tots hem vist clar que calia acceptar la invitació i que la persona més adient per dur-la a terme era en Pere, que ho ha acceptat sense fer-se pregar massa.

Articles

Des de la darrera reunió, s’han publicat en el Diari de l’Educació els articles de Josep Callís “Autonomia de centres o un miratge de submissió”; Lara Bonilla “La participació juvenil: entre la crisi institucional i les noves formes d’acció; i Xavier Besalú “Educació intercultural: Noves perspectives”. I en el Diari de Girona, l’article d’en Miquel Blanch “Cinquanta anys d’educació d’adults: memòria i resistència”. Avui no hi ha hagut temps de comentar-ne cap, que teníem molta feina a fer. A part, aquest mateix mes de març, s’ha de publicar l’article d’en Josep Miquel Palaudàries. Per al mes d’abril, en Juan González farà un article per al Diari de Girona i la Montserrat Mola per al Diari de l’Educació.

Exposició “Educació d’adults: teixint complicitats”

La primera quinzena de març l’exposició ha estat a la seu de la CGT de Girona. En Miquel va participar en una xerrada amb força assistència. També es va passar un vídeo testimonial de Simone Bueno, catedràtica de la Universidade Federal de Bahia UFBA), on explica la seva vivència com a alumna de Freire i la influència del mestre en la seva pràctica docent. Ara l’exposició ha anat fins a Viladecans; a l’abril serà a Connexió Papyrus, de Celrà. La primera setmana de maig estaria bé que l’exposició tornés a la Facultat, en motiu de la Setmana Freire, i a l’Ateneu Eugenienc, en motiu de la inauguració de la placeta Sebas Pasrra, i la segona setmana de maig anirà a la presó del Puig de les Basses de Figueres. Com es pot veure, el rendiment d’aquesta exposició està essent fantàstic. En Miquel ens avisarà si cal participar en alguna xerrada en aquests llocs. I el mateix Miquel planteja la possibilitat, de cara al curs vinent, de pensar en una publicació sobre els 50 anys de les Escoles d’Adults a les comarques Girona (recordar també que el mateix Miquel ha plantejat en alguna ocasió que potser seria hora de pensar en una publicació que recollís una selecció dels nombrosos articles que hem anat publicant aquests darrers anys). Per pensar-hi, doncs.

Ajuntament de Girona

La inauguració de l’escultura en homenatge als primers alfabetitzadors gironins serà el divendres 8 de maig, a les 11 del matí, a les Pedreres, i formarà part dels actes de la Setmana Freire d’aquest any. Sembla que hi ha algun problema amb la ubicació exacta de l’escultura, però aquesta és una qüestió que haurà de resoldre l’Ajuntament, tot i que

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona

Facultat d'Educació i Psicologia

Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA

Tel. 972 418027

nuclipaulofreire@udg.edu

www.udg.edu/nuclipaulofreire

en Miquel insistirà. Pel que fa a les intervencions acordades amb l'Ajuntament, en aquest moment serien: Ajuntament de Girona, potser Serveis Territorials d'Educació, Universitat de Girona, Vicenç Huedo i Miquel i Joan com a representants del Nucli i de la Comissió impulsora.

Per altra banda, fa uns dies es va inaugurar l'exposició d'en Vicenç Huedo al Museu d'Història de Girona, on hi ha alguns dels cartells que tenim a l'Espai Paulo Freire. Hi va intervenir en nom del Nucli en Miquel, però l'assistència per part d'altres membres del Nucli va ser ben escassa. Una llàstima! En tot cas, en Vicenç ens ha dedicat al Nucli el catàleg de l'exposició, que depositem a l'Espai.

50 anys d'Escoles d'Adults a Girona

Vista la resposta de les escoles d'adults de les comarques a la proposta d'organitzar un acte al Teatre Municipal de Girona, hem acordat renunciar a fer-lo. En tot cas, en Miquel continua assistint a les reunions del CFA de Girona que sí que tenen la intenció d'organitzar diversos actes al respecte. Surt la proposta de fer algun tipus de taula rodona o conferència sobre el tema durant la Setmana Freire, sense més concrecions...

Setmana Freire 2026

Tindrà lloc entre el dilluns 4 de maig i el divendres 8. A la reunió del Nucli del dimecres 8 d'abril haurem de tancar definitivament el programa d'actes. A hores d'ara tenim els següents actes tancats:

Dijous 7 de maig: Xerrada de la Fatiha el Mouali Samali, en col·laboració amb l'Agenda Llatinoamericana, a les 18,30 de la tarda sobre Interculturalitat i Immigració (en Josep Miquel pot proposar el títol exacte). La Fatiha vindria al matí i se la convidaria a dinar, de manera que estaria bé que, a més d'en Josep Miquel, altres membres del Nucli la poguessin acompanyar. En Miquel sol·licitarà de poder-ho fer al Centre Cívic de Barri Vell.

Durant la setmana: Exposició "Educació d'adults: teixint complicitats" a la Facultat d'Educació i Psicologia. Si s'acabés concretant, també es podria fer algun tipus de xerrada en connexió amb alguna de les assignatures i professors de la Facultat.

Divendres 8 de maig: a les 11 del matí inauguració de l'escultura a les Pedreres en homenatge als primers alfabetitzadors. I, a les 18 hores, a la sala Josep Irla, acte de reconeixement a Salomó Marquès.

Actes pendents de concretar: Taula rodona/conferència sobre educació d'adults en col·laboració amb el CFA de Girona (te'n pots ocupar Miquel?) i presentació del llibre

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

d'en Xavier "Tres senderes pedagògiques", si hi som a temps (cas que sí, es miraria de fer-la a la llibreria les Voltes Educació).

De tot plegat, novament hem de demanar a en Pep si en pot fer un cartell un cop tinguem ben definit el programa de la setmana.

Salomó Marquès. Educació, Memòria i Democràcia

Llibre: El contingut del llibre tindrà les parts següents: Proemi/Introducció (el prepara en Josep Miquel i el signarem com a Nucli); Apunt biogràfic (el prepara en Xavier); Articles d'amics i col·laboradors d'en Mon (en aquests moments se n'han rebut 16, tot i que podríem arribar a la trentena; la recepció d'originals la tancarem el diumenge 22 de març); dos textos d'en Mon (se n'ha ocupat en Pere i, a proposta seva, hem acordat seleccionar un article de La Mira "L'home a la recerca dels mestres exiliats" i un altre de publicat a Qüestions d'Educació Contínua, signat per en Mon i en Sebas "És l'educació, estúpids!"). Es demanarà permís a en Pep Aparicio); una cronologia breu i una relació dels llibres publicats per en Mon. A finals d'aquest mes tindrem enllestit tot el contingut i en Pep podrà fer la feina de maquetació i edició (en Xavier s'ha compromès a fer la revisió final). A hores d'ara no sabem encara les pàgines que tindrà, però seran entorn de les 200. Hem acordat de fer una tirada de 400 exemplars, comptant que almenys uns 200 seran donacions (Ajuntament, Facultat, col·laboradors, familiars, Justícia i Pau, etc.). Els que es posin a la venda es cobraran a un preu de 15 euros. Finançament: En aquests moments tenim la resolució de la Facultat que ens atorga 900 euros; l'acord de l'Ajuntament de Girona de comprar 50 exemplars: 750 euros; el compromís de la Diputació de Girona d'atorgar-nos 2.000 euros. No sabem si el Rectorat de la UdG ens farà una donació de diners o adquirirà alguns exemplars del llibre (en Josep Miquel hi manté contacte, però de moment no n'ha tret l'aigua clara) i també s'ha de parlar amb Justícia i Pau, per si en volen adquirir uns quants exemplars (en Joan parlarà amb l'Albert Quintana).

Acte del dia 8: Quan ho tinguem tot aclarit caldrà fer un programa i el cartell per fer-ne difusió. Tot i que no n'hem acabat de parlar, la cosa podria anar així: Presentació (Xavier); documental (Pep); primeres intervencions (Josep González-Agàpito, Mònica Thomàs, Anna Bover, Jordi Feu, Pere Domènech); pausa musical (Pau i Marc); segona tanda d'intervencions (Imma Pagès, Anna Pagans, Marta Marquès, Joan Colomer); segona pausa musical (Pau i Marc); intervenció d'en Mon i la Montse (si els sembla oportú de fer-la); cloenda (rector de la UdG, Bisbe de Girona i alcalde de Girona). Caldrà pensar en la gravació de l'acte (Pep?) i en el condicionament de la sala Irla.

Cercle de Lectura sobre l'educació d'adults

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona

Facultat d'Educació i Psicologia

Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA

Tel. 972 418027

nuclipaulofreire@udg.edu

www.udg.edu/nuclipaulofreire

En Miquel introdueix el tema a partir dels dos textos que ens ha passat amb anterioritat. El primer, “Cinquanta anys d’educació d’adults: memòria i resistència”, comença exposant que les primeres experiències d’educació d’adults no van ser fruit de cap planificació administrativa, sinó de l’organització popular i tenien una clara dimensió política; i que van deixar un pòsit valuós i exemplar. Fa referència a Paulo Freire, com a inspirador d’aquestes experiències, a l’Escola Taller de Girona, el Pla Local de Formació de Salt i l’Escola Samba Kubally de Santa Coloma de Farners, però conclou que l’educació d’adults ha estat menystinguda per l’Administració educativa catalana. També es planteja el futur de l’educació d’adults: un model social i comunitari, popular i permanent. El segon és un extracte de l’informe de la Fundació Bofill “Reptes i necessitats de la formació durant l’etapa adulta”. Comença afirmant que aquesta educació es troba en un moment de canvi en tots els sentits; que s’ha d’adaptar a les necessitats dels adults pel que fa als continguts, la metodologia i l’organització; que cal millorar la relació amb els altres agents i serveis educatius, amb la comunitat i els barris. Es planteja l’especialització dels docents que treballen en aquest àmbit. Quan passa a les línies d’actuació, afirma que cal un nou model de formació al llarg de la vida; que l’àmbit municipal ha de guanyar pes; i que aquesta formació ha de ser molt flexible.

Feta la introducció s’obre un debat molt viu. S’insisteix en que cal diferenciar l’educació de persones adultes dels Centres de Formació d’Adults. Com exemple de menysteniment per part de l’Administració es posa el cas del català: una demanda gran que no pot ser atesa per manca de recursos dels Centres, quan aquesta teòricament és una prioritat política. Des del CFA de Girona es diu taxativament que avui, donades les condicions en que treballen, el model que posen en pràctica és de transmissió bancària, que formen part plenament del sistema; que semblaria que el nou model propiciat per l’Administració són les Escoles de Segones Oportunitats que, en la major part dels casos, responen a iniciatives privades (però tenen elements molt positius: l’orientació, la flexibilitat, la vinculació amb el mercat laboral, etc., elements que també podrien incorporar els CFA oficials). S’afirma que curiosament en aquests moments, dins del Departament d’Educació hi ha una Direcció General de Formació al llarg de la vida. I s’obre un debat intens sobre el professorat dels CFA als quals no es demana cap requisit específic (com sí que s’havia fet en alguna ocasió), ni les universitats ofereixen una formació especialitzada (ni mencions, ni perfils, ni màsters, ni...). S’insisteix que el futur hauria de passar per formalitzar Plans Locals de Formació, que impliquessin els ajuntaments, les entitats socials i culturals, els centres educatius... de tota una zona. Per exemple, a Girona seria fàcil d’endegar-lo i d’integrar els tres grans àmbits de l’educació d’adults: l’educatiu, el laboral i el sociocultural. Com desescolaritzar els CFA, es planteja? Doncs no copiant el model de les escoles i instituts pel que fa al calendari, a l’horari, al currículum, a l’avaluació... Com especialitzar els docents dels

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

CFA, ja que no hi ha ni formació, ni requisits previs: doncs a través de la formació permanent, podria ser una alternativa viable. S'afirma també, revisant els aspectes històrics, que els anys de la transició a la democràcia eren anys de gran mobilització i implicació popular, però que després la desmobilització va ser generalitzada, i no només en l'àmbit educatiu. És possible, ens preguntem, un model d'educació social i comunitari liderat per l'Administració? Com desempallegar-nos de les directrius i imposicions d'institucions com l'OCDE? També es posa en relleu que els CFA treballen sobretot amb la població més necessitada i precaritzada: els immigrants estrangers, els adolescents i joves exclosos del sistema educatiu i, en alguns casos, gent gran, que veu la possibilitat de seguir-se formant al llarg de la seva vida. En acabar, es diu que els projectes educatius, per anar bé, per ben fets que estiguin, s'haurien de convertir en projectes polítics i que Paulo Freire hauria de seguir inspirant la renovació de l'educació d'adults.

El diàleg s'ha allargat i, com que era imprescindible resoldre algunes qüestions urgents, la reunió ha acabat passat un quart de nou.

PROPERA REUNIÓ DEL NUCLI PAULO FREIRE:

Dimecres, 8 d'abril de 2026, a les 18,00 hores

Lloc: Espai Paulo Freire de la Facultat d'Educació i Psicologia de la UdG